

CẦN CÓ CHIẾN LƯỢC PHÁT TRIỂN KINH TẾ TƯ NHÂN Ở CẤP VĨ MÔ

PHẠM THANH DŨNG
Đại học Tổng hợp TP.HCM

Vai trò của nhà nước trong nền kinh tế thị trường là điều tiết vĩ mô gián tiếp thông qua các chủ trương, chính sách và công cụ kinh tế. Phải thừa nhận rằng trong những năm qua sự quản lý của nhà nước về kinh tế, thông qua chiến lược phát triển kinh tế-xã hội và các hoạch định ngắn hạn, trung hạn, dài hạn... đã đạt được những hiệu quả thiết thực. Nhưng vấn đề đặt ra là chúng ta đã có chiến lược phát triển kinh tế-xã hội chung, thì không có lý do gì mà không có chiến lược phát triển kinh tế riêng cho từng thành phần kinh tế trong đó có kinh tế tư nhân.

Trên thực tế quá trình phát triển kinh tế tư nhân, ngay bản thân họ đã có những chiến lược XS-KD riêng và đem lại những hiệu quả thiết thực. Mỗi nhà kinh tế tư nhân đều có chiến lược riêng, nhưng nó lại mang tính hệ thống như: Đầu tư, SX-KD, quản lý... Nó vừa mang tính chất triết lý, vừa mang tính thực dụng, nhưng lại phù hợp với quy luật phát triển của nền kinh tế.

Như vậy, muốn nâng cao vai trò quản lý nhà nước về kinh tế đối với kinh tế tư nhân, nhà nước cần phải hiểu được chiến lược của họ và từ đó có hướng hoạch định chiến lược phát triển kinh tế tư nhân ở cấp quốc gia. Hoạch định chiến lược kinh tế tư nhân phải nhằm vào những mục tiêu sau:

- Đảm bảo phát triển kinh tế tư nhân theo đúng mục tiêu kinh tế-xã hội của nhà nước.

- Phải phù hợp với sự phát triển của kinh tế tư nhân.

- Vừa đảm bảo tính kế thừa những phong tục tập quán sản xuất-kinh doanh của kinh tế tư nhân, vừa phát triển kinh tế tư nhân với những hình thức cao hơn, phù hợp với trình độ phát triển nền kinh tế và trào lưu thế giới.

Đã đến lúc cần có một chiến lược phát triển kinh tế tư nhân, nhằm nâng cao vai trò, vị trí và sự đầu tư thỏa đáng đối với khu vực kinh tế này, tránh hiện tượng "trống đánh xuôi, kèn thổi ngược" trong các chủ trương chính sách nhà nước trong thời gian qua. Nếu không có một hoạch định chiến lược cụ thể đối với kinh tế tư nhân, thì không thể có những căn cứ, cơ sở bảo đảm thành phần kinh tế này phát triển đúng hướng và không thể xác lập một cách chắc chắn giữa vai trò quản lý nhà nước về kinh tế đối với kinh tế tư nhân.

Trong xây dựng chiến lược phát triển kinh tế tư nhân ở cấp vĩ mô cần xác định một số yêu cầu như:

- Đánh giá lại thực trạng kinh tế tư nhân trong thời gian qua. Trên cơ sở đó tìm ra được những điểm mạnh, yếu của kinh tế tư nhân và những nguyên nhân cơ bản để nhà nước có những chính sách kinh tế thích hợp khắc phục những mặt yếu kém, phát huy những mặt tích cực nhằm đảm bảo tính khả thi trong chiến lược phát triển kinh tế tư nhân.

- Cần có những căn cứ để xây dựng chiến lược phát triển kinh tế tư nhân ở cấp vĩ mô. Chúng tôi nghĩ cần dựa vào một số căn cứ sau:

+ Căn cứ vào chiến lược phát triển kinh tế xã hội chung của đất nước, trong đó có chiến lược phát triển

kinh tế xã hội đến năm 2000 (do đại hội Đảng lần thứ VII đề ra), căn cứ vào chiến lược công nghiệp hóa và hiện đại hóa đất nước (Hội nghị giữa nhiệm kỳ của Đảng khóa VII xác định).

+ Căn cứ vào tiềm năng kinh tế và thực lực phát triển kinh tế tư nhân.

+ Căn cứ vào những dự đoán phát triển kinh tế tư nhân trong thời gian tới.

+ Căn cứ vào điều kiện kinh tế xã hội ở nước ta hiện nay.

- Xác định rõ vai trò, vị trí của kinh tế tư nhân trong nền kinh tế. Ở đây cần phân biệt rõ vai trò, vị trí của từng thành phần kinh tế có ý nghĩa quan trọng trong việc xây dựng chiến lược phát triển cho từng thành phần kinh tế, đó là những cơ sở để nhà nước có những chủ trương, chính sách, đầu tư thúc đẩy từng thành phần kinh tế phát triển đúng hướng, hơn thế nữa trên cơ sở đó nhà nước có sự phân bổ ngành, nghề và xác lập cơ cấu sản phẩm nhằm bảo đảm sự cân đối giữa sản xuất - tiêu dùng, phục vụ cho nhu cầu xã hội và sự phát triển nền kinh tế.

- Trong chiến lược phát triển kinh tế tư nhân, cần xác định rõ mục tiêu phát triển trong từng giai đoạn mà nhà nước có những chính sách hỗ trợ, đầu tư nhằm đảm bảo thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế tư nhân có hiệu quả.

- Xác định những điều kiện khả thi để thực hiện chiến lược phát triển kinh tế tư nhân ở cấp vĩ mô. Đó là những điều kiện về pháp lý, đầu tư, hợp tác và những yếu tố tác động từ bên ngoài hay những áp lực của những qui luật kinh tế khách quan, liên quan đến hoạt động của kinh tế tư nhân.

- Xây dựng chiến lược phát triển kinh tế tư nhân ở cấp vĩ mô, đi đôi với việc cụ thể hóa các chính sách kinh tế như:

- + Chính sách đầu tư.
- + Chính sách tài chính tiền tệ.
- + Chính sách thuế.
- + Chính sách hỗ trợ.
- + Chính sách xuất - nhập khẩu.
- + Chính sách tiêu thụ sản phẩm.
- + Chính sách trợ giá...

- Cuối cùng để chiến lược phát triển kinh tế tư nhân thành công, cần xây dựng những phương pháp, biện pháp thực hiện chiến lược.

Kinh nghiệm nhiều nước công nghiệp hóa cho thấy: Sự thành công của quá trình chuyển đổi cơ cấu kinh tế, xây dựng công nghiệp hóa và hiện đại hóa, là quá trình kết hợp nhiều thành phần kinh tế. Trong đó từng thành phần kinh tế phát triển theo một chiến lược riêng, nhằm vào mục tiêu chung của nền kinh tế. Vai trò của nhà nước là đề ra chiến lược phát triển ở cấp vĩ mô có sự tác động trực tiếp đến hoạt động kinh tế vĩ mô thông qua các chủ trương chính sách và các công cụ kinh tế. ♣